

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.214.2024

Łódź, 8 marca 2024 r.

Rada Gminy Rząśnia

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LII/373/2024 Rady Gminy Rząśnia z dnia 12 lutego 2024 r. w sprawie zmiany zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych gminy, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 26 lutego 2024 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez radę stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Mając na uwadze powyższe regulacje organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do następujących postanowień załącznika do uchwały.

W § 1 ust. 1 załącznika do uchwały rada postanowiła, że usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, albo innej osoby (np. członka rodziny, lekarza, pielęgniarki środowiskowej) lub z urzędu na wniosek pracownika socjalnego za zgodą osoby zainteresowanej albo jej przedstawiciela ustawowego.

Organ nadzoru wskazuje, że tryb, w jakim następuje przyznanie świadczenia pomocy społecznej i ustalenie odpłatności, a także udzielenie zwolnienia z opłat regulowane jest wyłącznie przepisami ustawy o pomocy społecznej – art. 102 ustawy. Oznacza to, że rada w sposób nieuprawniony powtórzyła regulację ustawową.

W § 1 ust. 2 załącznika do uchwały rada zawarła postanowienie, że podstawą przyznania usług sąsiedzkich jest wywiad środowiskowy, o którym mowa w art. 107 ustawy o pomocy społecznej.

Organ nadzoru wskazuje, że art. 107 ustawy stanowi, że rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103. Oznacza to, że jest on przeprowadzany w przypadku ubiegania się o każdy rodzaj usług, a nie tylko w przypadku usług sąsiedzkich. Należy zatem uznać, że rada dopuściła się modyfikacji regulacji ustawowej.

W § 1 ust. 3 załącznika do uchwały rada wskazała, że wymiar i zakres przyznania usług sąsiedzkich określa pracownik socjalny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy organ stanowiący gminy został zobowiązany do unormowania w uchwale wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich. Rada powinna określić, jakie czynności wchodzi w zakres usług sąsiedzkich, natomiast wymiar powinien precyzyjnie wskazać konkretną, dającą się ustalić lub obliczyć, wielkość tych usług. Określenie stosownego zakresu i wymiaru w uchwale powinno zatem zostać ustalone w sposób szczegółowy i jednoznaczny oraz nie może zostać pominięte przez miejscowego prawodawcę.

W § 4 załącznika do uchwały rada określiła sposób rozliczania wykonania usług.

Organ nadzoru wskazuje, że art. 50 ust. 6a ustawy upoważnia organ stanowiący gminy do uregulowania sposobu wykonania usług sąsiedzkich, zatem uregulowanie tej materii w odniesieniu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oznacza przekroczenie delegacji ustawowej.

W § 5 załącznika do uchwały rada zawarła szczegółowe warunki zwolnienia od opłat za świadczone usługi.

Organ nadzoru wskazuje, że rada w celu prawidłowego uregulowania delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wnioski o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za ww. usługi związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez osobę otrzymującą usługi konkretnej przesłanki wskazanej przez radę w uchwale (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 8/19). Treść § 5 załącznika do uchwały nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat za usługi, co w konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania ww. przepisu.

Ponadto organ nadzoru wskazuje, że uchwała nie wypełnia delegacji ustawowej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy, bowiem nie reguluje szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych, specjalistycznych i sąsiedzkich, a także trybu ich pobierania. Postanowienia uchwały nie przewidują przesłanek, które będą warunkowały przyznanie ww. usług oraz czynności związanych z koniecznością uiszczenia opłat.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 15 marca 2024 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzu/skrytka.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Wójt Gminy Rząśnia